

Anti-pestprotocol

CNBS De Wegwijzer

1-11-2019

Inhoud

Inleiding.....	2
Plagen of pesten.	2
Vertrouwenspersoon.	2
1. Aanpak in de school.	3
Preventie.	3
De kanjerafspraken.	3
Het rollenspel.....	3
Op welke manier corrigeert de leerkracht op school.	4
2. Begeleiding binnen onze school.	5
Begeleiding van de gepeste leerling:	5
Begeleiding van de pester:.....	5
Begeleiding van de andere leerlingen in de groep.	5
Gesprekken met alle betrokkenen.....	6
3. Stappenplan grensoverschrijdend gedrag.	7
4. Wat mag u verwachten van de leerkrachten op school.	9
Voorbeeldgedrag.	9
Correcte reactie van de leerkracht op excuus van leerlingen en hun wangedrag.	9
Correct antwoord van de leerkracht op misdragingen van ouders.....	10
5. Wat wordt van u als ouder verwacht.....	11
In de praktijk.	11
Bijlage 1: Tips	13
Tips voor ouders.....	13
Tips voor de kinderen.	13
Bijlage 2: Afspraken omgaan met vervelend gedrag.	14

Inleiding.

Dit pestprotocol is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest. Dit protocol sluit aan bij de kanjerboeken en de kanjertraining. De inhoud van de kanjeraanpak wordt in dit protocol kort weergegeven. Voor een uitgebreidere uitleg zie www.kanjertraining.nl.

Plagen of pesten.

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudige onderscheid is dit:

Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten, pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten. Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf.

Definitie van pesten:

Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar zijn gericht en waarbij de macht ongelijk is verdeeld. De kanjertraining gaat er vanuit dat in de meeste gevallen dat een kind zich gepest voelt, de 'pester' niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen. En als dat niet voldoende is, dan wordt duidelijk gemaakt wat de sociale gevolgen voor de pester zelf zullen zijn. Cruciaal in het ontstaan en het in stand houden van pesten zijn de reacties van leeftijdsgenoten op de pester. Zolang deze het pesten blijven aanmoedigen, is het voor de pester moeilijker om hiermee te stoppen. Heerst er in een klas een mentaliteit van respect en vertrouwen, dan zal er minder gepest worden dan wanneer er een onveilige sfeer heerst waarin kinderen zich moeten bewijzen en bezig zijn met hun status in de groep.

Vertrouwenspersoon.

Pesten gebeurt per definitie achter de rug van degene die kan ingrijpen, zoals vader, moeder, juf of meester. Dat betekent dat er goed moet worden samengewerkt tussen school en ouders en dat kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen of merken dat er in hun omgeving wordt gepest. Wij leren kinderen dat ze dit altijd met hun eigen leerkracht kunnen bespreken. Daarnaast leren kinderen dat als ze liever met een andere leerkracht praten, dat ook mogelijk is. Ze kunnen dan terecht bij onze vertrouwenspersoon Hanneke Soepenbergh. Zij is aanspreekpunt voor leerlingen, maar ook voor ouders en personeelsleden als het gaat om pesten op school. Als de school signalen krijgt over pesten, zal dit altijd met de ouders van de betrokken leerlingen worden besproken. Een goede samenwerking tussen school en ouders is cruciaal, zowel voor de pesters, als voor de kinderen die gepest worden.

1. Aanpak in de school.

Preventie.

Met behulp van de kanjerlessen doet de school aan preventie. Kernpunten in de aanpak:

1. De kanjerafspraken.
2. Denk goed over jezelf en de ander.
3. Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders.
4. Denk oplossingsgericht.
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt.
6. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.
 - 6a. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.
 - 6b. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving, die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook 'de eigen gang' mag gaan.
7. Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling).
8. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

De kanjerafspraken.

De school streeft een positieve, opbouwende sfeer na en doet dat binnen de kaders van de wet enerzijds en binnen het kader van de kanjerafspraken anderzijds.

Dit zijn de kanjerafspraken:

- We vertrouwen elkaar.
- We helpen elkaar.
- Niemand speelt de baas.
- Niemand lacht uit.
- Niemand is of blijft zielig.

De school zet middels de kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar en ben je of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkrachten daarentegen is op school het gezag en de ouders zijn dat thuis.

Als een conflict zich tussen de leerlingen afspeelt dan zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet en borgt gemaakte afspraken. Een oplossingsgerichte aanpak is te onderscheiden van een wraak- en haatgerichte aanpak (vormen van bedreiging en kwaadsprekerijen) of een zeurgerichte aanpak (indirecte kwaadsprekerijen en slachtofferschap). Kortom: doe elkaar recht.

Het rollenspel.

De kanjertraining richt zich op meer dan pesten alleen. Leerlingen leren om te gaan met vervelend gedrag van een ander. Leerlingen die zich misdragen worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hun verlangen het goede te doen. De meeste leerlingen bedoelen het goed, maar het kan er behoorlijk brutaal uitkomen. Daarin wijkt een kind niet af van veel volwassenen. Als

zo iets zich voordoet, dan is het goed dat het kind wordt gecorrigeerd. Omdat leerkrachten (en ouders niet alles zien, is het van belang dat leerlingen zelf ook enige redzaamheid vertonen. Leerlingen kunnen best aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag. Omdat leerlingen, op een enkeling na, niet vervelend willen doen, zijn op dit niveau de meeste problemen op te lossen.

In de kanjertraining wordt expliciet geoefend in rollenspelen. Leerlingen leren hoe je kunt reageren op vervelend gedrag. Dit gebeurt met gedragsrollen met behulp van verschillende petten. Leerlingen leren rechtop te staan, de ander aan te kijken en te zeggen: 'Ik vind dit vervelend, wil je ermee stoppen?' Vervolgens lopen ze naar een andere leerling die ze kunnen vertrouwen (een maatje, een buddy). Daar gaat de leerling niet klagen, maar gaat samen met het maatje/de buddy naar de juf of de meester. Tijdens dit rollenspel hebben medeklasgenoten de neiging om te giechelen om het grensoverschrijdend gedrag van de uitdager. Aan deze leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat dit giechelgedrag het pestgedrag van de uitdager versterkt. Ze geven als het waren 'benzine' aan een vervelend lopend motortje. De leerlingen leren geen 'benzine' meer te geven aan vervelend gedrag. Zo oefent niet alleen de gepeste, maar ook de omstander.

Op welke manier corrigeert de leerkracht op school.

De leerkracht gaat er vanuit dat mensen, dus ook kinderen, elkaar niet dwars willen zitten. Kinderen hebben niet de bedoeling om vervelend te doen. In een conflict wordt daarom gevraagd naar bedoelingen van het kind.

'Is het jouw bedoeling om mij zo boos te maken?'

Is het niet jouw bedoeling? Doe dan anders.

Is het wel jouw bedoeling, dan doe je dat effectief, maar dan heb je nu een probleem want ik sta niet toe dat jij verder gaat op deze manier.

2. Begeleiding binnen onze school.

De begeleiding krijgt op onze school vorm door:

- Begeleiding van de gepeste leerling.
- Begeleiding van de pester.
- Begeleiding van de andere leerlingen in de groep.

Begeleiding van de gepeste leerling:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest?
- Contact tussen ouders en school, elkaar informeren en overleggen.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- Proberen de gepeste leerling in te laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie.
- De gepeste leerling in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing de gepeste leerling zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen als de leerling zich anders durft op te stellen.
- De leerling niet 'over-beschermen' (hiermee wordt de leerling juist in een uitzonderingspositie geplaatst waardoor het pesten zelfs kan toenemen).
- Indien nodig: In overleg met ouders en de IB'er hulp inschakelen. Bijvoorbeeld sociale vaardigheidstraining of deskundigen via SamenDoen, huisarts, schoolmaatschappelijk werk. We zorgen ervoor dat een leerling de juiste begeleiding krijgt.

Begeleiding van de pester:

- Praten, zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten.
- Contact tussen ouders en school: elkaar informeren en overleggen.
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses laten aanbieden.
- Contract afsluiten waarin de pester aangeeft hoe hij/zij het gedrag wil en zal veranderen.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste leerling heeft.
- Straffen als de pester pest, belonen als de pester zich aan de afspraken en regels houdt.
- De leerling leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop! – eerst nadenken – houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Inleven in het kind: wat is de oorzaak van het pesten? (Bijvoorbeeld: problematische thuissituatie, buiten gesloten voelen, jaloezie, verveling, de baas willen zijn (macht), voortdurende competitie aangaan, in een niet passende rol worden gedrukt).
- Indien nodig: In overleg met ouders en de IB'er hulp inschakelen: bijvoorbeeld sociale vaardigheidstrainingen, of deskundigen via SamenDoen, huisarts of schoolmaatschappelijk werk.

Begeleiding van de andere leerlingen in de groep.

- De leerlingen middels gesprekken bewust maken van de invloed die ze (kunnen) hebben ten aanzien van het voortbestaan of het stoppen van het pestgedrag (meelopers, zwijgers gedrag laten zien).
- De leerlingen stimuleren om voor zichzelf op te komen.
- De leerlingen stimuleren om voor een ander op te komen.
- De sterke kanten van de gepeste leerling benadrukken.
- Samen spelen en samen werken (coöperatief leren) met het gepeste kind stimuleren. Als leerlingen elkaar beter kennen, neemt pesten af.

- Van tevoren samen afspraken maken door bijvoorbeeld voor de pauze een 'buiten speelplan' te maken: 'wie speelt met wie, wat en waar?'
- De leerlingen aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor het behoud van een goede sfeer in de groep.
- Herhalen van school- en groepsregels en afspraken.
- Benadrukken dat leerlingen verschillend mogen zijn.

Gesprekken met alle betrokkenen.

1. Bij structureel pestgedrag is er wekelijks een gesprekje met slachtoffers van pestgedrag (individueel of in een groepje).
2. Bij structureel pestgedrag is er wekelijks een gesprekje met de pesters (individueel of in een groepje).
3. Zowel met de ouders van het slachtoffer als van de pester is er regelmatig contact: aanvankelijk frequent, later minimaal 1x per 6 weken.
4. Van de gesprekken genoemd onder punt 1, 2 en 3 worden aantekeningen gemaakt in het digitale leerlingdossier.

3. Stappenplan grensoverschrijdend gedrag.

De school heeft als uitgangspunt dat leerlingen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan, dat is niet erg. Het zijn leermomenten. 'Hoe ga je het de volgende keer doen?' 'Hoe herstel je de emotionele en/of materiële schade?' 'Kunnen we op deze manier verder met elkaar?' De meeste voorvallen zijn op deze manier op te lossen.

Is er sprake van ernstig of voortdurend grensoverschrijdend gedrag, dan hanteren we het volgende stappenplan. Dat doen we niet alleen bij pesten, maar bij alle soorten grensoverschrijdend gedrag.

De leerkracht voert een individueel gesprek met de leerling. De essentie van dat gesprek is 'er zijn negatieve gevolgen van jouw gedrag voor anderen'. 'Is dat je bedoeling, is dat wat je wilt?'

1. Het antwoord van het kind: 'Nee, dat is niet mijn bedoeling'. Dan zoeken de leerkracht en de leerling(en) samen naar oplossingen om te voorkomen dat het weer gebeurt. Dit wordt vastgelegd in een plan. Er wordt gekeken naar wat de leerling kan doen wat hij of zij daarvoor nodig heeft en wie er kunnen helpen om dat te laten lukken (leerlingen, ouders, leerkracht) en er wordt afgesproken wanneer erop teruggekomen wordt. De ouders worden van dit plan op de hoogte gesteld. Het plan wordt genoteerd in Parnassys onder het kopje 'incident'.
2. Is het antwoord van het kind: 'Ja, dat is mijn bedoeling', dan vraagt de leerkracht door. 'Is dat werkelijk zo?' Blijft het antwoord ja, dan geeft de leerkracht heel duidelijk aan dat die houding op school niet acceptabel is. De leerling kan niet terug naar de klas en wordt door de leerkracht naar een andere klas gebracht, bij voorkeur minstens twee groepen hoger of lager dan de eigen groep. De leerkracht geeft aan 'ik denk dat je het niet meent, dat mag je straks gewoon zeggen'. De leerling krijgt op dat moment geen uitgebreide aandacht, ook niet van de leerkracht bij wie hij of zij in de groep is geplaatst. De leerkracht komt later terug bij de leerling en checkt of het nog steeds zijn/haar bedoeling is een ander pijn of verdriet te doen. Zo niet, dan volgt de aanpak onder stap 1. Leerkracht en leerling maken een plan om herhaling te voorkomen. Het plan gaat naar de ouders en wordt genoteerd in Parnassys.
3. Blijft de leerling volhouden dat het wil dat de leerkracht boos wordt of anderen pijn of verdriet hebben, dan volgt zo snel mogelijk (het liefst dezelfde dag) een gesprek met de ouders. Bij dit gesprek zijn vanuit de school altijd twee mensen aanwezig: de groepsleerkracht en IB'er of directeur. In het gesprek wordt aan de ouders de vraag voorgelegd 'uw kind geeft aan dat hij of zij de intentie heeft om met zijn gedrag pijn, verdriet of boosheid bij een ander te veroorzaken'. 'Hoe kijkt u daar tegenaan?' In de meeste gevallen zal een ouder aangegeven dat dit voor hem of haar niet acceptabel is. Dit is een krachtig signaal naar de leerlingen, want die wil vrijwel altijd goedkeuring van zijn ouders. Als de leerling daarna bijdraait en aangeeft niet meer de intentie te hebben om anderen pijn te doen dan volgt de aanpak onder stap 1. Leerkracht en leerling (en ouders) maken een plan om herhaling te voorkomen. Het plan gaat naar de ouders en wordt genoteerd in Parnassys.
4. Als de ouders steeds weer komen met redenen voor het gedrag van hun kind (bij deze invaller, want die kan niet lesgeven; ten opzichte van dat kind, want die doet altijd vervelend, heeft een rare moeder.....enz.) en de intentie van de leerling dus niet afkeuren, dan stellen we de vraag: 'Wilt u een oplossing zoeken die goed is voor uw kind én voor de ander?' Blijft het antwoord nee, dan is er echt een probleem. Er volgt een gesprek met de directeur, waarin de grenzen die de school heeft duidelijk naar voren komen en er wordt alsnog naar een oplossing gezocht. Werkt dat niet, dan kan een uiteindelijke uitkomst zijn dat het kind geschorst of van school verwijderd wordt.

5. Als er twee keer met een leerling een plan gemaakt is en de leerling gaat toch weer over de schreef, volgt een gesprek met de leerkracht. De leerkracht geeft aan dat de leerling zegt geen nare gevolgen voor een ander te willen veroorzaken, maar het toch steeds doet. De leerling krijgt een waarschuwing. Mocht het weer gebeuren, dan vatten we dit op als 'ja, het is mijn bedoeling om anderen pijn te doen'. De leerling kan dan niet in de klas blijven en we handelen als bij stap 3.

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders andermans kind een lesje gaan leren, met het doel de problemen voor het eigen kind op te lossen. Bij problemen van pesten of agressie zullen de leerkrachten, directie en ouders hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is. Voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest als duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar (fatsoensnormen), waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet verbaal of met fysiek geweld worden opgelost. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

4. Wat mag u verwachten van de leerkrachten op school.

Voorbeeldgedrag.

- U mag verwachten dat de leerkrachten van de school respectvol omgaan met uw kind en met u als ouder.
- U mag verwachten dat de leerkrachten onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: 'Een goed voorbeeld doet goed volgen'.
- U mag verwachten dat de leerkrachten twee gedragstalen weten te spreken. De ene gedragstaal sluit aan op de straatcultuur¹ (directief: duidelijk, helder en grensstellend), de andere gedragstaal sluit aan op de wereld van wederzijds respect (richt zich op het geven van inzicht). Het voorbeeldgedrag van de leerkracht nodigt leerlingen uit om over te stappen naar de wereld van wederzijds respect.
- Doet zich een probleem voor op school, dan mag u van de leerkrachten verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaan. Zeurgericht of wraak- en haatgerichte reacties vinden geen voedingsbodem bij de leerkrachten. De leerkrachten hebben u nodig om tot een goede oplossing te komen, die goed is voor uw kind, maar ook voor ander kinderen, hun ouders, de leerkracht, de school en de buurt.

Er is als het ware een voortdurende strijd tussen de mentaliteit van de straatcultuur en de cultuur van wederzijds respect. Feitelijk gaat het om de vraag die al duizenden jaren bestaat of geweld loont of niet. Aan de kant van de straatcultuur heb je de opvatting: 'The winner takes it all'. Ben jij de sterkste, dan kun jij bepalen wat een ander moet doen. In het midden, tussen de straatcultuur en de cultuur van wederzijds respect in, plaatsen we de opvatting 'oog om oog, tand om tand'. In deze opvatting loont geweld niet, omdat je met gelijke munt wordt terugbetaald. Bij de cultuur van wederzijds respect heb je de opvatting: 'Van de meeste tegenslag in het leven kun je leren'. Zoek elkaars geluk. Doe elkaar recht. Ik voel mij goed als we een oplossing hebben gevonden waarbij jij je ook goed voelt. Doe aardig en welgemanierd. In deze opvatting is geweld zinloos.

¹ N.B. De leerkracht gedraagt zich niet volgens de normen van de straatcultuur, maar weet dat er heel duidelijk een grens moet worden gesteld aan de mentaliteit van de straat. Geen overleg, geen onderhandeling, niet ingaan op: 'Ja...maar!' Voor meer informatie verwijzen wij u naar het kanjerinformatieboek voor ouders, leerkrachten en pabo-studenten.

Correcte reactie van de leerkracht op excuus van leerlingen en hun wangedrag.

Reactie kind: Maar hij/zij daagt mij uit!

Juf/meester: Je laat je uitdagen en opjutten. Doe alsof de opjutter een radio is. Je hoort het wel, maar luistert niet.

Reactie kind: Ik deed het wel, maar hij/zij vertelde niet dat ik moest stoppen.

Juf/meester: Je moet rekening houden met gevoelens van een ander. Als iemand niet blij kijkt, dan moet jij je afvragen of het wel leuk is wat jij allemaal doet.

Reactie kind: Maar hij/zij deed het ook bij mij.

Juf/meester: Natuurlijk hoeft jij je niet over je kant te laten gaan. Maar dan ZEG je er iets van. Je gaat niet schelden, zeuren, huilen, roddelen. En gaat het door? Dan haal jij je schouders op en denkt: jammer dan. Je stapt naar je maatje. Wordt het heel erg? Dan stap je naar de juf of meester. En die weten van wanten. Daar mag je op vertrouwen.

Reactie kind: Ik deed het wel, maar ik deed het niet alleen. Waarom moet u mij weer hebben?
Juf/meester: Ik ben niet van plan om slecht over je te denken. Maar ik ben ook een soort scheidingsrechter waar je de discussie niet mee aangaat. Anders gezegd: als je iets doet wat niet de bedoeling is en ik zie dat, dan ga je daarover met mij niet in discussie.

Correct antwoord van de leerkracht op misdragingen van ouders.

Beste ouders, u spreekt met respect over elkaars kinderen en opvoeding. Uiteindelijk doen we allemaal ons uiterste best naar eer en vermogen. U spreekt met respect over de leerkrachten die werkzaam zijn op deze school.

5. Wat wordt van u als ouder verwacht.

Het oplossen van conflicten tussen de leerlingen is zelden een probleem, als op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd.

Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

1. U blijft rustig.
Dat betekent dat u niet andermans kind, een andere ouder of leerkracht verbaal of fysiek overdondert of aanvalt.
2. U spreekt in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind.
Dat doet de school ook over u en uw kind.
3. Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de school.
Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed is voor de andere kinderen. De school is hierin uw medestander.

In de praktijk.

- Leerlingen die handelen uit onvermogen, zijn goed te corrigeren als hun ouders goed samenwerken met de leerkrachten.
- Leerlingen die handelen uit onvermogen zijn moeilijk te corrigeren als hun ouders dat onvermogen als excuus voor vertoond wangedrag gebruiken.
- Leerlingen die zich willen misdragen zijn snel te corrigeren (omdat er geen onvermogen meespeelt) als ouders op dezelfde lijn zitten als school.
- Leerlingen die zich willen misdragen, zijn niet te corrigeren als ouders het een probleem van de school vinden. 'Val ons niet lastig met gezeur over ons kind. Ons kind mag zijn zoals het is!'

Het kwaad moet worden bestreden.

Veel ouders verlangen van school dat 'het kwaad' (=de pester) moet worden bestreden en dat 'het goede' moet worden beschermd. De school kiest er echter niet voor om leerlingen te beoordelen als behorend bij kwaad of goed. Ieder mens maakt wel eens fouten. De weg van de mens en die van het kind in het bijzonder, gaat met vallen en opstaan. Kinderen hebben het recht daarin te worden begeleid en te worden opgevoed. Ouders hebben die opvoedingsplicht evenals leerkrachten. In gesprek met leerlingen (en ouders) wordt de voorwaarde gehanteerd dat binnen de kaders van de nederlandse wetgeving veel mag zolang je rekening houdt met elkaar. Jij hoeft je niet onveilig te voelen door het gedrag van een ander en die ander hoeft zich niet onveilig te voelen door jouw gedrag. Kortom: je gedraagt je.

Deze anderen zijn:

1. Jouw klasgenoten en andere leerlingen op school.
2. De leerkrachten, de directie, de ouders van andere kinderen.
3. Jouw ouders, die trots op je kunnen zijn. Omdat jij iemand bent die te vertrouwen is. Als je iets vertelt, dan vertel je het hele verhaal en niet toevallig een bepaald stukje even niet.
4. Mensen die op eenzelfde manier doen als jij, maar ook mensen die anders doen dan jij.

De school neemt het overzicht van de smileys als uitgangspunt: ‘Het is prima dat jouw vrienden het leuk vinden wat jij bedenkt en doet, maar als de rest van de klas dat niet leuk vindt, evenals jouw juf of meester, (en jouw ouders als die erachter komen) dan gaan we dat niet doen op school’. Je blijft fatsoenlijk en je laat je niet bepalen door je uitdager(s): ‘Geef geen benzine aan vervelend lopende motortjes’. Mocht een leerling zich niet willen houden aan de afspraken zoals weergegeven in de smileys, dan wordt dat met de ouders van de betreffende leerling besproken. In dit gesprek wordt ervan uitgegaan dat de ouders met de school willen meedenken om een oplossing te zoeken die goed is voor het eigen kind, andere kinderen, de leerkracht, de school en de buurt.

Bijlage 1: Tips

Tips voor ouders.

1. Ook mijn kind kan doen als de zwarte, rode of gele pet. Ook mijn kind kan pesten.
2. Ook mijn kind kan worden gepest.
3. Ik neem het probleem serieus.
4. Ik raak niet in paniek.
5. Ik straf niet fysiek en ga niet 'uit mijn dak' als ik hoor dat mijn kind vaak doet als de zwarte pet.
6. Ik probeer erachter te komen wat mogelijke oorzaken kunnen zijn van het gedrag van mijn kind.
7. Ik vraag mij af:
 - Voelt mijn kind zich veilig thuis?
 - Voelt mijn kind zich veilig op school?
 - Pest mijn kind uit stoerheid of uit gewoonte?
 - Pest mijn kind omdat het denkt dat het zo hoort?
 - Pest mijn kind omdat het bij de groep wil horen?
 - Welke t.v. programma's kijkt mijn kind allemaal?
 - Wat doet mijn kind allemaal op internet?
 - Weet mijn kind wel wat het doet, wat het aanricht?
8. Ik besteed extra aandacht aan mijn kind.
9. Ik corrigeer agressieve buien.
10. Ik stimuleer mijn kind om aan sport te doen of bij een club te gaan.
11. Ik overleg met de school, ik ga niet zelf ingrijpen.
12. Ik bied hulp aan mijn kind.
13. Ik lees boeken over pesten en/of vraag informatie op.
14. Ik schakel eventueel een expert in als ik dat nodig vindt of als de school dat aangeeft.
15. Ik houd me ook op social media aan de normale sociale gedragscode.

Tips voor de kinderen.

1. Spreek met respect over je ouders. Uiteindelijk bepalen jouw ouders wat wel en niet kan.
2. Spreek met respect over je school. Uiteindelijk bepalen de leerkrachten wat wel en niet kan op school.
3. Spreek met respect over je klasgenoten. Beheers jezelf. Blijf fatsoenlijk, daar kom je het verst mee. Je juf/meester is hiervoor het aanspreekpunt als dit moeilijk voor je is.
4. Spreek met respect over jezelf. Ook jij mag er zijn. Als je daaraan twijfelt, spreek dan met je ouders en/of je juf/meester.
5. Beheers je op social media. Gedraag je.
6. Verveel ik me? Dan verzin ik zelf een leuk plan. Ouders en leerkrachten zijn geen wandelende Efteling.
7. Pest ik omdat ik bang ben zelf gepest te worden? Dan stop ik daarmee!

Bijlage 2: Afspraken omgaan met vervelend gedrag.

Kom je naar gedrag tegen? Zeg en doe dan dit:

1. Wil je ermee stoppen? Ik krijg een naar gevoel van jouw gedrag. Ik vind het vervelend dat je dit (schelden, achterna roepen, slaan enz.) doet.
2. Wil je er niet meest stoppen? Meen je dat?
3. Zoek het uit. Hier heb ik geen zin in. Je haalt je schouders op en gaat iets gezelligs doen. Je blijft rustig, je blijft je eigen baas (je laat je niet bepalen door een vervelend persoon), je doet als de witte pet.
4. Ga weg bij vervelend gedoe. Zoek een maatje, doe iets gezelligs, maak een kletspraatje met iemand anders. Op die manier kom je meestal van pesters af.
5. Zorg ervoor dat je zelf geen benzine geeft. Ga je reageren dan wordt het alleen maar erger.
6. Stopt het niet? Dan wordt het alleen maar erger.
7. Weten jij en je maatje geen oplossing? Dan stap je naar de juf of meester toe.

Op social media volg je dezelfde gedragslijn. Met dit verschil dat je hulp kunt inroepen bij meldknop.nl. Je doet dat nadat je met je ouders hebt besproken wat er aan de hand is.

Meer weten?
Kijk dan op onze website www.kanjertraining.nl
e-mail: info@kanjertraining.nl • telefoon: (036) 548 94 05

Kanjer trainingen